

**INTÉZMÉNYVEZETŐI PÁLYÁZAT
A BUDAPEST
II. KERÜLETI II. RÁKÓCZI FERENC
GIMNÁZIUMBA**

**Készítette: Szirmai Beáta
2022.03.29.**

Tartalom

Bevezető	3
1. Szakmai önéletrajz	5
2. Helyzetelemzés	8
2.1. A Budapest II. Kerületi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium helye a köznevelési rendszerben	8
2.2. Az oktatás, nevelés környezete	9
2.2.1 Fizikai környezet	9
2.2.2. Személyi feltételek.....	11
2.2.3. Pénzügyi feltételek.....	13
3. Az elmúlt 5 év a statisztika tükrében	14
3.1. Beiskolázási mutatók	14
3.2. Érettségi eredmények.....	16
3.3. Bekerülés a felsőoktatásba	16
3.4. Az országos mérések eredményei	17
3.5 Versenyeredmények.....	17
3.6 Nevelés, tanórán kívüli tevékenységek.....	18
3.6.1 Iskolai légkör, magaviselet.....	18
3.6.2 Az intézmény kapcsolatai.....	19
4. Vezetői program	22
4.1. A tanulás és tanítás stratégiai vezetése és operatív irányítása	22
4.2. A változás operatív és stratégiai irányítása	23
4.3. Önmagam operatív és stratégiai irányítása	24
4.4. Mások stratégiai vezetése és operatív irányítása	25
4.5. Az intézmény stratégiai vezetése és operatív irányítása	26
5. Összegzés	27
6. Nyilatkozatok	28
6.1. Hozzájáruló nyilatkozat.....	28
6.2. Hozzájáruló nyilatkozat.....	29
6.3. Nyilatkozat	30
7. Mellékletek listája.....	31

7.1. Személyi adatok, elérhetőség.....	31
7.2. Az álláshely betöltéséhez szükséges végzettség, szakképzettség meglétét igazoló okmányok másolata.....	31
7.3. Pedagógus-szakvizsga keretében szerzett intézményvezetői szakképzettség meglétét igazoló oklevél másolata.....	31
7.4. Munkáltatói igazolás.....	31
7.5 Tanúsítvány Pedagógus II. besorolásról.....	31
7.6. Hatósági erkölcsi bizonyítvány.....	31

Bevezető

Az Emberi Erőforrások Minisztere a Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 20/A. § alapján 2022. február 28-án pályázatot hirdetett a Budapest II. Kerületi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium Intézményvezető (magasabb vezető) beosztás ellátására.

A beosztáshoz tartozó, illetve a vezetői megbízással járó lényeges feladatok:

Az intézmény szakszerű és törvényes működtetése, a fenntartó által rendelkezésre bocsátott eszközök töle elvárható gondossággal való kezelése, a munkáltatói jogok gyakorlása, intézmény képvisellete és döntéshozatal az intézmény működésével kapcsolatban minden olyan ügyben, amelyet a jogszabály nem utal más hatáskörébe.

Jelen pályázatommal a fent megnevezett pozícióra betöltésére kívánok pályázni.

Az intézményben töltött 14 év alatt változó és egyre bővülő pedagógusi szerepkörökben dolgozhattam együtt kollégákkal, diákokkal, szülőkkel, az iskola egyéb partnereivel. A közel két évtized alatt szerzett tapasztalatok, emberi kapcsolatok, az intézmény működésének alapos ismerete indítottak arra, hogy pályázatomat elkészítsem.

Számomra a Rákóczi nemcsak munkahely, hanem életem szerves része is. Olyan élő közösségnek tekintem, amelytől sokat kaptam, s amely iránt felelősséget érzek. Pályázatomat, a szakmai helyzetelemzésre épülő fejlesztési elképzeléseimet, az intézmény vezetésére vonatkozó programot ennek a felelősségnek a tudatában készítettem el.

A Budapest II. Kerületi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium a nevelő, oktató munkájával, jelentős múltjával a Közép-Budai Tankerület egyik legimpozánsabb intézménye. Egy ilyen intézmény a vezetőjének lenni, az értékeit hitelesen képviselni bárki számára igen nagy megtiszteltetés, ugyanakkor nagy kihívást rejtő feladat. Akkor sikerülhet a Budapest II. Kerületi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium jó vezetőjének lenni, ha az intézmény vezetője az iskola dolgozóival, diákjaival, a fenntartójával, a szülői szervezetekkel, valamint egyéb partnereivel empatikusan, a helyi adottságokat jól felhasználva képes együttműködni.

Pályázatomban a szakmai önéletrajzom segítségével szeretném prezentálni tapasztalataimat, majd bemutatni a szakmai elképzeléseimet. A gimnázium jelenlegi helyzetét elemezve fogalmazom meg céljaimat és az elérésükhöz szükséges feladatokat, vezetői programomat. Ezen célok megvalósításához a Tantestület támogató együttműködése nélkülözhetetlen.

A pályázatomban az Önértékelési kézikönyvben megfogalmazott intézményi önértékelésre és a vezetői önértékelésre vonatkozó elvárásrendszer elemeit is felhasználtam.

2. Helyzetelemzés

A helyzetelemzésben az intézményben szerzett saját tapasztalataimra hagyatkoztam, felhasználva az intézmény nyilvánosan is elérhető adatait.

2.1. A Budapest II. Kerületi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium helye a köznevelési rendszerben

A Budapest II. Kerületi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium tankerület legrégebb középiskolái közé tartozik. Az elmúlt több mint 330 évben mindig meghatározó szerepet játszott a kerület, a szűkebb régió szellemi életében. Az iskolát ma az ország 100 legjobb gimnáziuma egyikeként tartják számon. Az elmúlt három évben a HVG kiadó által a legeredményesebb magyarországi középiskolákról összeállított listán évről évre egyre előkelőbb helyezést ért el, 2021-ben az 52., ami az előző évhez képest 6 helyes javulás.

A Rákóczi olyan gimnázium, ahová a diákok szívesen járnak, a túlnyomó többség számára a tudás érték. A felvett diákok büszkék arra, hogy Rákóczisok lehetnek. A pedagógusok pedig méltán lehetnek büszkék a már leérettségizett diákjaikra, ugyanis

az itt tanuló fiatalok jó eséllyel pályáznak a legnagyobb presztízsű egyetemekre, és ott megállják helyüket hallgatóként, s később felnőtt emberként is.

Egyre nagyobb számban vannak azok a diákok, akik szép, kiemelkedő eredménnyel szerepelnek az országos tanulmányi versenyeken.

Nagy erőssége az iskolának a több emelt szintű komplex oktatás képzési struktúrája, valamint az utolsó két évfolyamon további emelt szintű felkészítések választásának biztosítása. A nyelvi előkészítővel induló képzések kiemelkedő hatékonysággal adnak a biztos szaktárgyi tudás mellett használható, magas szintű nyelvtudást diákjainknak. Azonban az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése a többi osztályban is kiemelt és eredményes feladat a képzési profil szerinti kiemelt tárgyakon túl.

A NAT, majd a kerettantervi rendelet 2020. évi módosítása szükségessé tette az iskola pedagógiai programjának átdolgozását, elsősorban a helyi tanterv tekintetében. Jelenleg az iskola 26 osztálya közül 11 tanul az új követelmények szerint. Ez a kettősség még 3 évig jelen lesz az iskolában, ami fokozott figyelmet követel meg a szaktanári munkában a tervezési folyamatoktól a kivitelezésig.

2.2. Az oktatás, nevelés környezete

2.2.1 Fizikai környezet

Az oktatás-nevelés fizikai környezete, annak ellenére, hogy több mint 15 éve történt az épület felújítása, egy átlagos magyar iskolához képest kiemelkedően jó. Ez a folyamatos állagmegóvásnak, a felszerelt szertáraknak, a takarítási munkák lekövetésének és a diákok magaviseletének egyaránt köszönhető.

Minden osztály frissen festett osztályteremben kezdheti meg nálunk a tanulmányait, feladatuk a tanterem esztétikus díszítése, és a termük állapotának fenntartása. Az elhasználódott berendezési tárgyakat folyamatosan cseréljük. A közös felelősség szerepe az állagmegóvás érdekében a tanulói létszám növekedésével megnőtt, hiszen a 750 fő feletti diáklétszám az épület egységeit, berendezési tárgyait jobban igénybe veszi.

A szaktantermek és az osztálytermek jelentős részében lehetőség van digitális tananyagok használatára, de a folyamatos növekvő igény mellett, valamint az elavult technológiák miatt a kimaradó tantermek fejlesztésére is szükség lesz. Jelenleg 15 terem aktív táblás, további 3 teremben pedig van projektor. Az iskola épületének teljes egésze lefedett wifis internethálózattal, amihez hozzáférhet tanár, diák egyaránt, segítve a korszerű oktatási módszerek alkalmazását és a kommunikációt.

A tanterekben, folyosókon elhelyezett hangszórók közül sok nem vagy nem jól működik, ezért ez a terület karbantartást, beszerzést igényel.

A pedagógusok számára kialakított tanári szoba, valamint a közösségi terek segítik a nyugodt munkát. Az informatikai eszközpark jelenleg frissül új laptopokkal, ami a pedagógusok munkáját szintén komfortosabbá és modernebbé teszi. A laptopok tárolása megoldandó feladatot állított fel, megoldást kell keresnünk a tanári és a tanulói laptopok tárolására, töltésére.

A munkaközösségeknek minden tanévben van lehetősége eszközigényük leadására, melyet a tanév során próbálunk beszerezni a lehetőségeinkhez mérten.

A taneszközök közül a tankönyvek kiválasztása továbbra is probléma, mivel a helyi tantervhez továbbra is nehéz optimálisan illeszkedő tankönyvet találni, illetve nincs a tankönyvlistán. Az iskolai könyvtár jól felszerelt, folyamatosan frissül, segíti a diákok, tanárok munkáját egyaránt.

Az iskola ebédlőjében biztosított az igénylők számára a kulturált étkezés körülménye. Az iskolában üzemelő büfé pedig árukínálatának megválogatásával támogatja az egészséges életmódra nevelést.

Fontos feladatommak tartom az épület állagának további megóvását, értékeinek védelmét. Továbbá feladatommak tekintem az oktatás-nevelés segítése érdekében modern technológiai fejlesztések megvalósítását, párhuzamban a modern oktatási módszerek alkalmazásával.

2.2.2. Személyi feltételek

Az iskolavezetés feladatait az intézményvezetőn kívül három intézményvezető-helyettes látja el, ami egy ekkora intézmény számára, mint a Rákóczi, mindenképp szükséges ahhoz, hogy az oktatási intézmény jól működjön. A szoros intézményvezetés tagjai közötti munkamegosztás egyértelmű, ugyanakkor sok együttműködést kíván. A hónapokra előre elkészített, egyeztetett tervezési folyamatok, a rendszeres, hétfői napokon megtartott vezető értekezletek biztosítják, hogy előre lássuk a feladatokat, azokat időben meg tudjuk osztani a nevelőtestület tagjaival is. Ezt az eljárást a jövőben is tarthatónak és eredményesnek érzem.

Mind a döntések előkészítésében, mind a napi feladatok közvetítésében, az éves munkaterv megvalósításában továbbra is kiemelt szerepet szánok a munkaközösség-vezetőknek. A munkaközösségvezetők esetében arra törekszem, hogy az oktatással neveléssel lekötött óráik számában a tényleges tanórák, tanórán kívüli foglalkozások száma a megengedett minimumértéken tartsam, annak érdekében, hogy munkaközösségvezetői feladataikat érdemben, megfelelő precizitással, valódi szakmaisággal tudják ellátni.

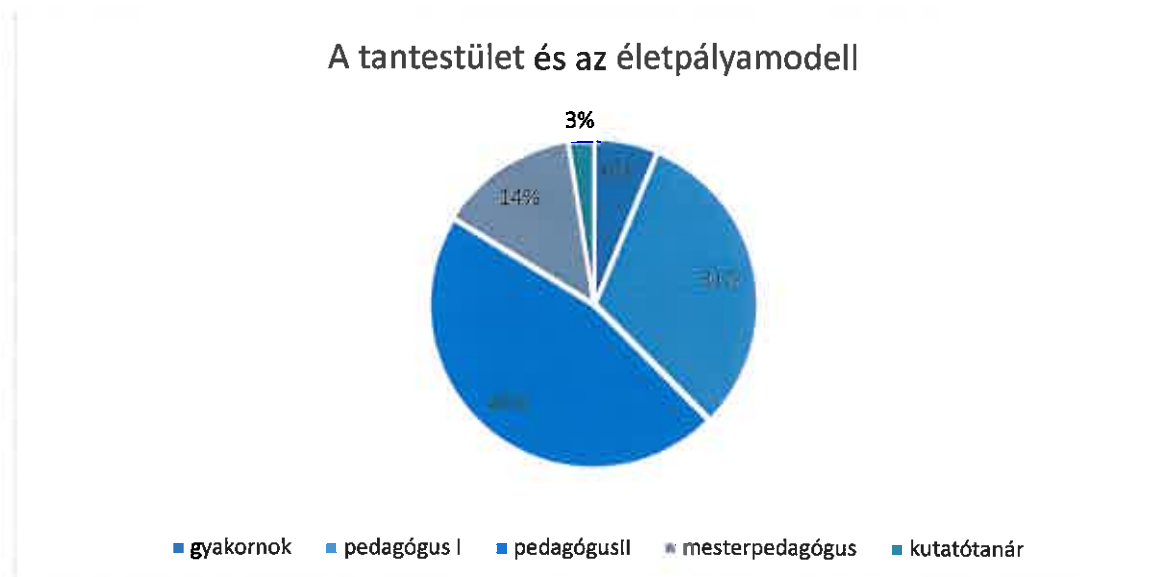
Intézményvezetőként vállalom, hogy a stratégiai döntések előkészítésénél az intézményvezető-helyettesek mellett bevonom a munkaközösség-vezetőket, és írásbeli javaslatot viszek a közös értekezlet előtt a nevelőtestület elé, ahogyan az eddig is megtörtént. Terveim szerint a nevelőtestület elé továbbra is csak úgy kerülhet alapidokumentum módosításra vonatkozó javaslat, hogy azt a munkaközösség-vezetőktől kapott módosítási, alternatív javaslatokkal kiegészítve előzetesen írásban is megismerik.

Az intézményben jelenleg 68 közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott aktív pedagógus van. A szakos ellátottság óraadók alkalmazásával teljes, minden tárgyat megfelelő képzettséggel rendelkező kolléga lát el. Az utóbbi években a szakos ellátottság megoldása egyre nagyobb kihívás, egyre hosszabb időt vesz igénybe a véglegesen távozó vagy tartósan hiányzó kollégák pótlása. A pedagógusok átlagos életkora 46,5 év. A tantestület tagjainak többsége hosszú ideje a Rákóczi tanára, nagy szakmai tapasztalattal, az intézmény alapértékeivel azonosulva, felelősséggel, belső motiváltsággal, eredményesen végzi munkáját. A legfiatalabb pedagógus generáció is

képviselve van a Tantestületben, akik korban, sok esetben a szemléletmódban is legközelebb állhatnak az iskola tanulóihoz és frissességet hoznak a Tantestületbe. Az elkövetkező 5-10 évben jelentős mértékben cserélődnek majd a tantestület tagjai az öregségi nyugdíjkorhatár elérése miatt. Fontosnak tartom, és támogatom, hogy a nyugdíjba vonuló kollégáink átadják tapasztalataikat, a „rákócziesség szellemiségét” a fiatalabb generációnak.

A tantestületet jellemzi a szakmai fejlődés, megújulás igénye. Szakvizsgája 23 kollégának van, tudományos fokozattal 4 fő rendelkezik, 11 mesterpedagógus és 2 kutatótanár kollégánk is van. A tantestület 63 %-a legalább pedagógus II. besorolása van. A gyakornokok munkájának segítségét nemcsak a jogszabály szerint előírt mentortanárok végzik, hanem munkaközösségeikhez és más szakos kollégákhoz is rendszeresen fordulhatnak. Jó látni és hallani az informális keretek között zajló diskurzusokat, mely a tanárok közötti tapasztalatcsere fontos része.

A pedagógusok életpályamodell szerinti besorolásainak eloszlását a 3. ábra szemlélteti.

3. ábra

Jól kivehető, hogy nagy a tantestületben a szakmai elköteleződés, a Tantestület tudása, fejlődési igénye. Úgy gondolom, ez a gimnázium egyik erőssége.

Tanáraink akkreditált és belső, intézményi továbbképzéseken igyekeznek fejleszteni módszertani kultúrájukat. Az utóbbi egy-két évben a figyelem elsősorban az ingyenes akkreditált továbbképzések irányába fordult.

A szakmai munka keretét a munkaközösségek adják, melyből 10 működik. A szülők, a diákok az elektronikus KRÉTA napló segítségével kapnak és adnak a tanulmányokkal kapcsolatosan információt. Egyre inkább az e-ügyintézés a mérvadó, s ezt az irányt tartani kell. A szülői és diák felhasználók nagy része azonban még nem használja rendszeresen, ezen javítani szükséges. A belső, szakmai kommunikációs csatorna a Microsoft Teams, amely lehetővé teszi az információk megosztását, online értekezletek tartást, valamint szükség esetén az online oktatást. A Teams használatának előnyei mellett hátránya is megmutatkozik, ugyanis az információáramlás folyamata meglehetősen tud akadózni. Ezen javítani szükséges.

A pedagógusok a munkájukat a nevelést oktatást közvetlenül segítő munkatárssal együtt végzik, akik foglalkoztatása összhangban van az általuk elvégzendő feladatokkal. Jelentős mértékben tehermentesítik a pedagógus kollégákat és az intézményvezetést adminisztratív területen, segítik a munkájukat, az iskolai napi működését.

Fontos számomra az intézményben folyó igényes munka továbbvitele, a jó belső klímával rendelkező szervezet összetartása, az együttműködés a kollégákkal.

2.2.3. Pénzügyi feltételek

A biztonságos működés érdekében előrelátónak kell lenni a gazdálkodás területén is. Az iskola a saját költségvetésére előirányzott keretet tudja tartani, gazdálkodása kifogástalan volt az elmúlt években, köszönhetően a gondos, mindenre kiterjedő tervezésnek. A dologi keret felhasználására a tanulás feltételeinek megteremtése élvez prioritást.

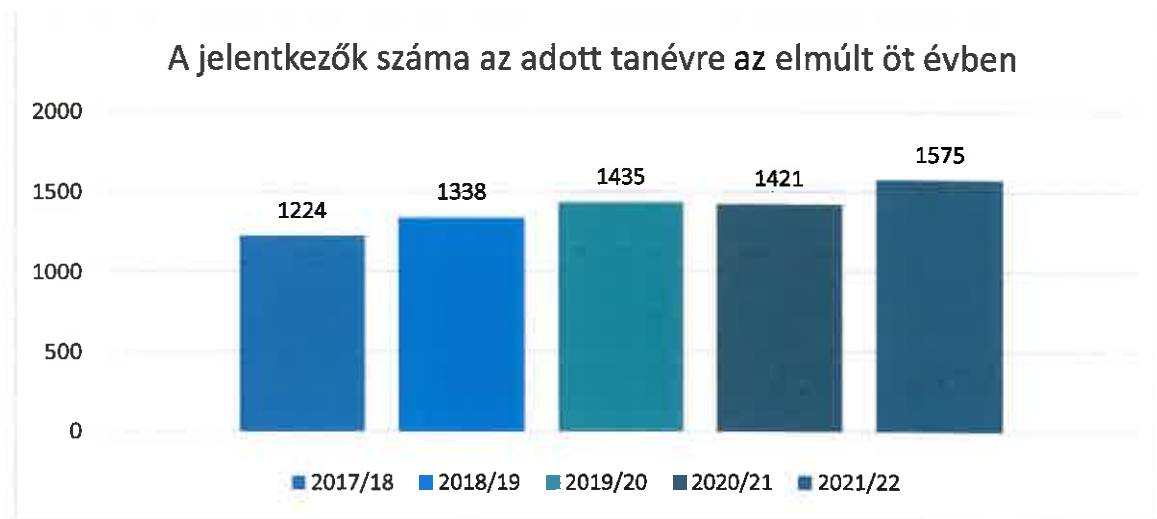
A keretek azonban szűkösek, ezért alternatív megoldást keres sok pedagógus pályázati lehetőségek keresésével és pályázat benyújtásával annak érdekében, hogy meg tudja valósítani saját elképzelését, iskolai programokat, mint például külföldi osztálykirándulás, nyelvtanulás, vízi tábor, sport felszerelések beszerzése.

Szeretném folytatni ezt az előrelátó gazdálkodási utat, a pályázati lehetőségek megragadást támogatom. Ugyanakkor reménykedem abban, hogy a központi költségvetés is nagyobb mozgásteret tud majd nyújtani a jövőben.

3. Az elmúlt 5 év a statisztika tükrében

3.1. Beiskolázási mutatók

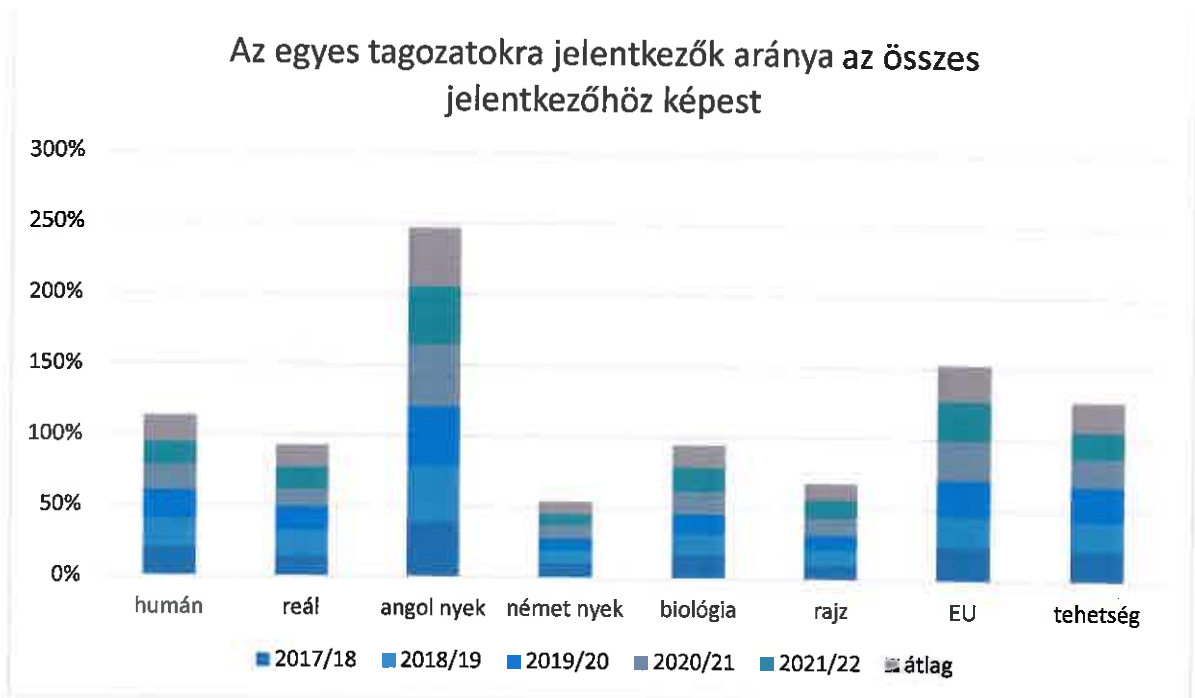
Az iskola az elmúlt öt évben is igen keresett volt mind a hatodikos, mind a nyolcadikos diákok körében.

1. ábra

A jelentkezők száma az elmúlt öt évben folyamatosan emelkedett, a 2021/2022. tanévet 23 %-kal többen tervezték a Rákócziiban megkezdeni, mint 2017-ben. Az országban folyamatosan csökkenő gyermeklétszám mellett ezt olyan eredményként könyvelhető el, amely mögött az egész tantestület szervezett és nagy energiákat igénylő munkája áll.

Ha az egyes képzéstípusokra jelentkezők arányát vizsgáljuk a 2. ábra segítségével, azt mondhatjuk, hogy az egyes képzéstípusokra történő jelentkezések arányaiban nem volt számottevő változás.

2. ábra

Közelebbről megnézve az ábrát, az is leolvasható, hogy legnépszerűbb tagozat az 5 évfolyamos angol nyelvi előkészítő képzés (angol nyek), s a legkevésbé az 5 évfolyamos német nyelvi előkészítő (német nyek), valamint a rajz tagozat, bár ez utóbbi kicsit erősödni látszik. Ez jelenik meg az előttünk álló tanévre történő jelentkezések arányait megvizsgálva is.

A túljelentkezés általában 10-34-szeres között szokott mozogni az egyes tagozatokon a tagozat adott évi népszerűsége és a felvehető diákok számának függvényében. A versenyhelyzet és a jól működő felvételi rendszer miatt az intézménybe bekerülő diákokkal szépen lehet együtt dolgozni, nagyon sok tehetség lapul közöttük. Összességében a bejutott diákok nagy része az általa leginkább kívánt képzésen vehet részt, kevés az induláskor csalódott diák.

A képet azonban árnyalja, hogy a 2022/2023. tanévre a tavalyi évhez képest 13 %-os visszaesés történt a jelentkezők számában. Ez korántsem biztos, hogy a növekvő trend visszafordulását jelenti, hiszen az elmúlt öt év átlagértéke körül van a jelentkezők száma, illetve a tagozatonkénti jelentkezők aránya sem mutat nagy különbségeket. Viszont érdemes foglalkozni ezzel, mi állhat a változás hátterében, főként, ha ez tartósan mutatkozik, hogy intézményi szinten tudjunk reagálni az igények esetleges változására.

3.2. Érettségi eredmények

Az iskola diákjai az elmúlt öt évben is kiváló eredményeket értek el az érettségi vizsgákon. Ehhez a specializációkon kívül nagymértékben hozzájárul, hogy a valamikori fakultációs rendszer alapján sikerült jól kialakítani a közép és emelt szintű vizsgára felkészítő csoportok rendszerét, a nyelvi érettségik esetében jelentős a szerepe a nyelvi előkészítő évfolyamnak, valamint a szakmailag erős, mindig megújulni képes nyelvi munkaközösségeknek. A nagy tanulólétszám az emelt illetve középszintű csoportok választásánál előnyként jelenik meg, hiszen alig akad diák, aki ne tudna az elképzeléseinek megfelelően választani.

A tanulók érettségi szint választásai az elmúlt években nem változtak jelentősen. A diákok a kötelezően előírt emelt szintű választások (pl. orvosi egyetemek) mellett leginkább az elérhető pontszámok maximalizálását veszik figyelembe. Az emelt szintű érettségik esetében az átlagok azt mutatják, hogy a tanulók választása általában megalapozott. Évek óta figyelemre méltó a kitűnők száma az érettségiken, a tavalyi vizsgaidőszakban a vizsgázók 31%-a szerzett kitűnő bizonyítványt. Az iskolai érettségi átlag az elmúlt öt évben növekvő tendenciát mutat. változott. A kötelező érettségi tárgyak (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelvek) esetében a középszinten letett vizsgák %-os eredményei, illetve az emelt szinten letett vizsgák %-os eredményei (azokból a tárgyakból, amelyekből éveken át stabil a jelentkezők száma, meghaladja az öt főt) szintén kiemelkedően magasak. Továbbá megfigyelhető, hogy a legjobb átlagok a T és HR, hét, illetve 6 évfolyamos osztályaiban születnek.

A szép érettségi eredmények a nevelőtestület szakmai munkájának és a jól átgondolt képzési struktúráknak a közös kimenetele.

3.3. Bekerülés a felsőoktatásba

Az iskolában érettségiző diákok, a kitűzött célunknak megfelelően, többségében a legnagyobb presztízzsel rendelkező felsőoktatási intézményekbe kerülnek be. A bekerülési arány mind az érettségizők, mind a jelentkezők számához viszonyítva stabil. A külföldi felsőoktatási intézményekben való továbbtanulás egyre több

diákunkat érinti. Ez véleményem szerint annak is egy fajta visszaigazolása, hogy többek között nagyon jó a nyelvi képzés az intézményben, s sikerül úgy fejlesztenünk a tanulóink kompetenciáit, hogy megállják a helyüket külföldön és belföldön egyaránt. Az országonként eltérő felvételi eljárások ugyanakkor többletteleherként jelentkeznek adminisztrációs szinten.

3.4. Az országos mérések eredményei

Az eredményeket a tantestület minden évben elemzi, az átlag mögött lévő eltérések, változások figyelembevételével fogad el intézkedési tervet.

A kompetenciamérés elmúlt öt év intézményi jelentéseiből a nyolcadik és a tizedik évfolyamos részmintára egyformán megállapítható, hogy iskolánk tanulóinak a matematika és a szövegértés tesztben mutatott teljesítménye egyaránt szignifikánsan jobb az országos átlagnál. A tanulóink képességszintje magas, azonban ez nem minden esetben mutatkozik meg a tantárgyak tanulásánál, a tantárgyi eredményeknél. Érdemes lenne a jobban összekapcsolni a tehetségazonosítás folyamatával a mérési eredményeket.

Az idegen nyelvi mérésen eredményei mindkét, az első idegen nyelvként tanult angol illetve német nyelvből egyértelműen nagyon jónak számítanak, a legutóbbi angol mérésen átlagosan 97%-os eredményt értek el a diákok. A német mérési eredmények határozottan javulnak, az átlageredmény 80%-ról 95 %-ra nőtt.

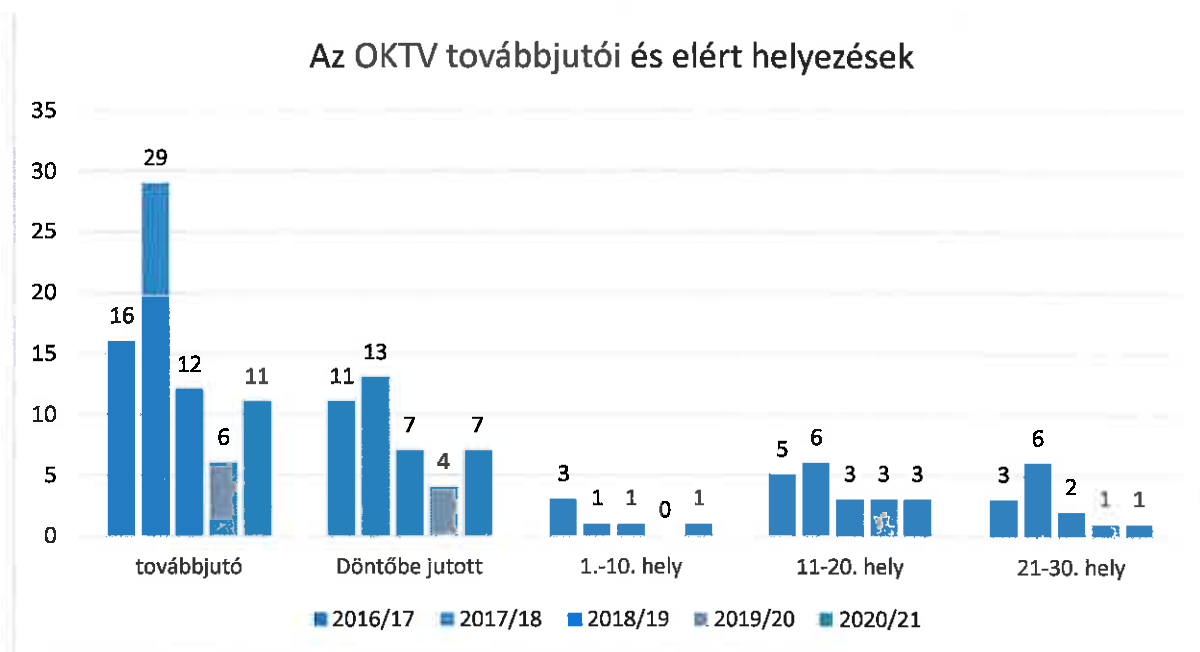
Úgy vélem, a nyelvoktatás a gimnázium erősségei közé tartozik.

3.5 Versenyeredmények

A 2018-as intézményi önértékelésben megjelent fejlesztendő területként a tehetséggondozás. Az iskola azt a célt tűzte ki az elmúlt évekre, hogy növekedjen a tanulmányi, sport és művészei versenyekbe bekapcsolódó diákok száma. Érezhetően növekedett a versenyeken indulók száma, illetve a versenyeket szép eredményekkel zárók száma. 2021 decemberéig 175 diákunk jutott tovább az első fordulón, vagy döntős lett. A versenyek, melyeken indulnak diákjaink, széles palettán mozognak:

rajzverseny, angol, latin, versenyek, diákolimpia, nívós matematika, fizika versenyek, természettudományi, humán csapatversenyek OÁTV, OKTV, stb.

Az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyeken résztvevő tanulók száma évek óta növekszik, 5 év alatt 99 indulóról 169 indulóra. Egyre több tantárgyból jutnak diákjaink a döntőbe és érnek el nagyon előkelő helyezéseket. A 4. ábrán látható a döntőbe jutottak számának alakulása, valamint nyomon követhető az elért helyezések változása. Ezek alapján kijelenthető, hogy láthatóan van potenciál a tehetséggondozásban, a pedagógusok egyéni fejlődési útjába is beilleszthető.

4. ábra

3.6 Nevelés, tanórán kívüli tevékenységek

3.6.1 Iskolai légkör, magaviselet

A diákok jelentős részének a családi háttere az oktatást támogató, jó anyagi körülményeket biztosító szülőket jelenti, akik tanulásra sarkallják gyermekeiket. Általában elmondható, hogy extrém magaviseleti problémák nincsenek, az igazolatlan hiányzások fordulnak elő leginkább problémaként. A diákok életében az iskola szerepe folyamatosan változik. Az ide járó tanulók a gimnáziumot az ismeretszerzés egyik

helyének tekintik, de emellett egyre inkább korosztályos csoport-helyszín is lett az iskola, ahol a saját korosztályuk tagjaival aktívan együtt lehetnek, tölthetnek el időt. Az iskolai tanulmányi átlag folyamatos emelkedése (4.3-ról 4.57-re) azért azt is jelzi, hogy a tanulás vagy a jó eredmény továbbra is érték.

Az iskola légkörének egyik pillérét tehát a diákok jelentik. Azonban a covid időszaka miatt egyfajta motivátlanság, bizonytalanság, szociális zárkózottság telepedett a diákokra, eltűnt az iskola csoport-helyszín funkciója.

A másik pillér a pedagógusokat jelenti, akik a diákokat tisztelik, a tanulók oktatása mellett nevelésük, testi-lelki egészségi állapotuk nyomon követése is a szívügyük, s jó közösséget alkotnak. A járvány miatt azonban a diákság körében megnövekedett - és eddig még nem tapasztalt - egyéni tanulói problémák száma miatt a pedagógusokra egy újabb típusú teher került, feladatot adva a fejlesztőpedagógusnak és az iskolapszichológusnak is.

Bízom benne, hogy ezek a szociális problémák átmenetiek. A visszatérő tanórán kívüli tevékenységeknek a közösségépítésben ezért is nagy szerepe van. Az osztálykirándulások, múzeumi, színházi látogatások, a gólyaest, a szalagavató, a Kincsestár, a táborok mind-mind olyan alkalmak, amelyekre az egész iskolának egyértelműen szüksége van a közösségformálás, a szociális élet miatt is a közvetett tanulásban betöltött szerepén túl.

3.6.2 Az intézmény kapcsolatai

- **Tanári munkacsoportok**

Az intézményben a munkaközösségeken kívül feladatorientált munkacsoportokban is összekapcsolódnak a pedagógusok. Ilyen csoportot alkotnak az egy osztályban tanítók, évfolyamonként az osztályfőnökök, a digitális fejlődés érdekében tevékenykedő, illetve a tehetségfejlesztés segítése céljával együtt dolgozó pedagógusok.

- **A diákönkormányzat**

Az iskolai diákönkormányzat a véleményalkotás fontos fóruma, az iskolai élet fontos színtere, közösségformáló és személyiségfejlesztő szerepe kiemelkedő. Az iskolával tanulói jogviszonyban lévő tanulók diákönkormányzatot

működtetnek. Az iskolai diákönkormányzat saját SZMSZ alapján működik, egy pedagógus segíti a tevékenységüket. Az osztályok képviselői választott vezetőség irányításával működnek, kihasználva a Teams adta lehetőségeket is. A DÖK a jogszabályokban biztosított véleményezési jogok gyakorlásán kívül az iskola életének egyéb mozzanataiban is szerepet vállal.

- **A szülők csoportja**

A beiratkozó tanulók zöme II. kerületi, vagy az agglomerációhoz tartozó, falusias kertes övezetből érkezik. Általánosságban elmondható, hogy az ebből a közegeből érkező tanulók és szüleik nyugodtabb, kiegyensúlyozottabb kapcsolatban vannak az iskolával, mint egy-egy belvárosi, vagy lakótelepi környezetben lévő intézményben. A tanulók szülei általában felelősséggel foglalkoznak gyermekeik iskolai előmenetelével. Az iskolavezetés, az osztályfőnökök és a szaktanárok személyesen, online és írásban egyaránt kommunikálnak a szülőkkel. A gimnáziumban aktívan működik a szülői munkaközösség, elnökével az élén. A tagjait az osztályonként megbízott szülők alkotják. Az intézményi szülői munkaközösség aktív, ellátja funkcióját, s jó kapcsolatot ápol az intézményvezetéssel.

- **Tankerület**

A gimnázium fenntartója a Közép-Budai Tankerületi Központ, amivel az intézmény kapcsolata napi szintű, partneri. Intézményvezetői értekezletekkel, belső képzésekkel segítik az intézményeik, így a Rákóczi törvényes működését is. A Tankerület oktatási intézményeivel is élő kapcsolata van a Rákóczinak a kerületi rendezvények kertében. Ezen intézmények vezetőivel folyamatos az információcsere az igazgatói munkaközösség keretei között.

- **Budapest Főváros II. Kerületének Önkormányzat**

Az iskola elhelyezkedéséből adódóan folyamatos a kapcsolattartás a fenntartónkon kívül Főváros II. Kerületének Önkormányzatával is. Az Önkormányzat figyelemmel követi az iskola működését, eredményeit, eseményeit. Segítőkészségét, támogatását élvezheti az intézmény a tervei megvalósítása során. Bízom abban, hogy ez a továbbiakban is így marad.

- **POK**

Iskolánk legutóbb 2020-ban adott be pályázatot Az Oktatási Hivatal Bázisintézménye cím elnyerésére. A pályamunkák közül a Budapest II.

Kerületi Rákóczi Ferenc Gimnáziumot, a korábbi évekhez hasonlóan, továbbra is érdemesnek ítélte Az Oktatási Hivatal Bázisintézménye cím viselésére. Ebből adódóan folyamatos a kapcsolattartás a Budapesti POK-kal. Az intézmény bekapcsolódott a szakmai szolgáltatásokba is, teret adva a pedagógusoknak a külső tudásmegosztásra, életpálya építésre. Emellett más intézmények tapasztalatait, jó gyakorlatait is megismerhetjük igény szerint a hálózatnak köszönhetően, melyet aztán szükség szerint adaptálhatunk.

- **Felsőoktatási intézmények**

A Budapest II. Kerületi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium felsőoktatási gyakorlóhelyként is működik. Az ELTE és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanárjelöltjeit segítik gyakorlatukban az intézményi mentorok. Az iskola vezetősége és tantestülete nagy empátiával fogadja és támogatja a jelölteket, adott esetben potenciális kollégaként.

A tanárképzés új rendszerének bevezetésével várhatóan új feladatokkal, igényekkel fogják a megkeresni a felsőoktatási intézmények a gimnáziumot pályaszocializációs gyakorlati résszel kapcsolatban. Az elvárások jelenleg körvonalazódnak a tanárképző karokon, pontos megismerésük után lehet majd arra a kérdésre válaszolni, hogy hogyan tudunk bekapcsolódni a tanárjelöltek pályaszocializációs képzésébe.

- **Iskolai közösségi szolgálat partnerei**

Intézményi szinten jól koordinált az iskolai közösségi szolgálat, a legtöbb tanulót megmozgató partner szervezet száma 15. A kommunikáció, a kapcsolattartás gördülékeny, a tanulói szintű adminisztrációban azonban van még mit javítani.

- **Külföldi kapcsolatok**

Az intézmény nyitott a külföldi kapcsolatokra, támogatja a külföldi tapasztalatok szerzését diákok, tanárok esetében egyaránt. Ez a fajta nyitottság mindenképpen támogatja a szakmai fejlődésünket, kiemelten az Erasmus, valamint az Erasmus+ program, melyre az iskola sikeresen pályázott.

A külföldi kapcsolatunk a következő országokkal van: Ukrajna, Finnország, Németország, Olaszország, Franciaország, Amerikai Egyesült Államok. A kapcsolatok kihasználása az adott tanév lehetőségeihez igazodik. Érdemes őket fenntartani stratégiai szempontok miatt is.

4. Vezetői program

A vezetői programomat az elmúlt öt év eredményeire és az intézményben töltött intézményvezető-helyettesi tapasztalataimra, a helyzetelemzéseimre, valamint a 2018. évi Intézményi önértékelés eredményére támaszkodva készítettem el, szem előtt tartva a Budapest II. Kerületi II. Rákóczi Ferenc Pedagógiai Programját. A programomat a Centrál5: Közép-Európai Kompetencia Keretrendszer Iskolavezetőknek című szakmai iránymutatása alapján készítettem el.

4.1. A tanulás és tanítás stratégiai vezetése és operatív irányítása

Az iskola alapvető feladata a tanítás és a tanulás. A két folyamat egymástól nem elválasztható, melyek eredményessége a mindennapi tevékenységektől függ. Ennek kulcsfigurái pedig a pedagógusok, akik a társadalom igényeihez, adottságaihoz alkalmazkodva képesek a tanulási-tanítási folyamatot megfelelően irányítani. Az elvárt pedagógus szereppel szembeni paradigmaváltás, a növekvő egyéni bánásmódot igénylő tanulói létszám kétségkívül megújulást igényel a tanároktól intézményi és egyéni szinten is.

Célok:

A helyi tanterv feleljen meg az oktatást szabályzó dokumentumok által közvetített társadalmi elvárásoknak, a kimeneti követelményeknek, így a NAT előírásainak, az érettségi követelményeknek. Tantervi koherencia, azaz a tanterv és a tantárgyi tanmenetek összehangolása.

Minőségi tanulás és tanítás magalapozása, fenntartása.

Felkészülés a várható digitális érettségire.

Az értékelési rendszer és a módszertani megújulás összehangolása.

Különleges bánásmódot igénylő tanulók hatékony segítése.

Feladatok:

A 2020-ban bevezetésre került NAT alapján elkészült helyi tantervünk tantárgyankénti felülvizsgálata a tapasztalatok alapján, figyelembe véve a képzéstípusok tanulói összetételét. A közösen meghatározott követelményrendszer tükröződjön a témazáró dolgozatokban, belső vizsgákon. A tanmenetek tervezésekor a munkaközösség-vezetői szintű segítségnyújtás a tantervi koherencia érdekében.

Modern, nyugodt tanítási-tanulási környezet kialakítása. A pozitív pedagógia megerősítése. Tanórai differenciálás szélesebb körben történő alkalmazása. Pedagógusok éves feladatainak tervezése során az egyenletes időbeli elosztás és az egyenletes terhelés elvének szem előtt tartása.

A digitális kompetenciamérés tapasztalatainak kiértékelése, a tapasztalatok beépítése az érettségi felkészítésbe. A digitális érettségivel kapcsolatos fejlesztések nyomon követése, kipróbálása. Felkészülés a várható digitális érettségi lebonyolítására.

Fejlesztő értékelés módszertanának megismerése tantestületi szinten.

Az osztályfőnökök, pedagógusok felkészítése és támogatása az egy osztályon belül jelentkező sokféle egyéni bánásmódot igénylő tanulók integrációjával kapcsolatban, különös tekintettel a pandémiás időszak után észlelhető pszichés zavarokra, a növekvő SNI és BTMN tanulók számára.

4.2. A változás operatív és stratégiai irányítása

Az intézményvezető feladata, hogy a közös értékek, a közös jövőkép elérése érdekében legjobb tudása szerint határozza meg az irányokat, az intézmény feladatait, amivel a jövőkép megvalósítható. Azt, hogy ezt véleményem szerint hogyan tudja elérni, egy párhuzam felállítása egy gyöngyös nyaklánc és egy jól működő, eredményes iskola között jól szemlélteti. Mindkettő szép és jól mutat, ellátja feladatát. Ha feltesszük magunknak a kérdést, hogy a gyöngyöktől vagy a zsinórtól válik valami egy nyakláncná, akkor a válasz az, hogy mindkettőre szükség van. Ugyanígy szükség van a vezetőnek a maga gyöngyeire, a tantestületére, hogy az intézménye elérje a közös jövőképet, amit a Rákóczi esetén a következőképp tudnék megfogalmazni:

A változó oktatási trendek, szakpolitikai változások mellett stabil, eredményes iskola, élhető, szakmai fejlődésre lehetőséget adó munkahely.

Célok:

A Budapest II. Rákóczi Ferenc Gimnázium köznevelési rendszerben elfoglalt helyének stabilan tartása.

Feladatok:

Folyamatosan tájékozódás és tájékoztatás az új bel- és külföldi oktatási trendekről, szakpolitikai változásokról, amelyek érintik a hétköznapi gyakorlatot is.

Belső tudásmegosztás a szakmai munkaközösségeken belül, fókuszban az új típusú érettségivel tartalmi és módszertani kérdések területén.

Kompetenciamérések céljának tudatosítása, az eredmények értékelése, felhasználása, szükség esetén intézkedési terv készítése.

Szervezett tehetséggondozás és szervezett felzárkóztatás tantárgyanként. Tehetséges diákjaink motiválása arra, hogy készüljenek és induljanak országos versenyen. Tehetség munkacsoport fenntartása.

Külföldi cserekapcsolatok fenntartása.

4.3. Önmagam operatív és stratégiai irányítása

Intézményvezető-helyettesként nagyon sokat tanultam a vezetői munkáról, a vezetői szemléletmódom egyértelműen fejlődött. Úgy gondolom, képes vagyok átlátni a rendszerfolyamatokat, melyek a Budapest II. Kerületi II. Rákóczi Ferenc Gimnáziumban működése során zajlanak, beleértve a Fenntartóval történő együttműködést is.

Szerencsésnek tartom magamat, hogy a jelenlegi intézményvezető és helyettesei mindent meg tettek annak érdekében, hogy segítsenek munkámban. Intézményvezető-helyettesként olyan aspektusból is képet kaptam az intézményről, amit pedagógusként nem feltétlenül tudunk megszerezni. Motivált vagyok arra, hogy professzionális munkát tudjak végezni, s ennek érdekében folyamatosan szeretném képezni magam. Emellett elkötelezett vagyok a diákok, a kollégáim fejlődése, jóléte iránt is.

Cél:

Az iskola érdekeit asszertív módon képviselni.

Felelős, megfontolt, körültekintő és konzisztens döntéseket hozni.

Vezetői képességeim folyamatos fejlesztése

Feladat:

A partner valódi meghallgatása, a folyamatos elérhetőség, a kommunikáció kereteinek biztosítása.

Szoros együttműködésben dolgozni az iskolavezetésen belül. Kapcsolattartás más intézményvezetőkkel, adott esetben szakmai tanácsadás igénybevétele. Folyamatos szakmai és tájékozódás

Részvétel vezetői továbbképzéseken.

4.4. Mások stratégiai vezetése és operatív irányítása

A tantestület stratégiai vezetése és operatív irányítása a vezetői munka nagyon fontos, ugyanakkor nehéz pillére, különösen a jelenlegi társadalmi közegben. A vezetőnek ugyanis tudnia kell, hogyan inspirálja a munkatársait a magas teljesítményre. A pedagógusok leterheltsége, társadalmi helyzete miatt ez azonban kihívás.

Cél:

A pedagógus életpályamodell szerinti karrier támogatása.

Szakmai munkaközösségek, munkacsoportok aktív tevékenysége.

Stressz csökkentése.

Feladat:

A pedagógusok előmenetelének figyelemmel követése. A pedagógusok, munkatársak inspirálása, valamint támogatásuk abban, hogy pozitívan álljanak az előttük álló kihívások elé. A velük szemben felállított követelmények alapján képzésben

részesüljenek. A pedagógus önértékelések eredményeképp kitűzött egyéni célok felszínén tartása.

Belső továbbképzéseken tapasztalatok átadása a motiváció érdekében.

Egyenletes munkamegosztás, határidők megválasztásakor maradjon kellő idő a feladat elvégzésére.

4.5. Az intézmény stratégiai vezetése és operatív irányítása

Egy vezetőknél elemezni és hatékonyan, a jogszabályi követelményeknek megfelelően kell kezelni az intézményi erőforrásokat, beleértve a pénzügyi, humán, technológiai, fizikai stb. erőforrásokat. Szükségszerű, hogy az intézményvezető hatékonyan tudjon együttműködni külső partnerekkel, és képes legyen együtt dolgozni a hatóságokkal és az oktatásért felelős minisztériummal.

Cél:

Az intézmény jogszerű, gazdaságos üzemeltetése. Hatékony idő- és erőforrásmenedzsment.

Felsőoktatási gyakorlóhelyi funkciók megtartása.

Aktív kapcsolattartás az iskola partnereivel.

Feladat:

Az alapdokumentumaink jogszabályi megfelelőségének biztosítása, változtatások legitimálása. Az éves munkaterv elkészítésénél az erőforrások térbeli és időbeli elérhetőségét figyelembe venni. Pontos feladatmeghatározás, hatékony feladatkiosztás. Információáramlást időben menedzselni. Pontos adminisztráció az intézmény minden szintjén.

Az új tanárképzési struktúra megismerése. Partnerintézményként bekapcsolódni az összefüggő szakmai gyakorlatokba. Mentortanárok munkájának támogatása.

A pénzügyi lehetőségek kihasználása a pedagógiai céloknak megfelelően, átláthatóság biztosítása a tantestület felé.

A kapcsolattartás fórumainak hatékony működtetése: DÖK, szülők, fogadóórák, szülői hírlevél, SZMK-ülések

5. Összegzés

A Budapest II. Kerületi II. Rákóczi Ferenc Gimnáziumnak szándékom szerint olyan iskolának kell lennie, amely a kerület oktatási, kulturális és sportéletébe szervesen illeszkedik. Adottságait (környezete, informatikai eszközök) jól hasznosítja. A nevelés és oktatás egysége olyan tantestület segítségével valósul meg, amelynek tagjai, csoportjai együtt tudnak működni, pedagógiai céljaikat, széles módszertani eszköztárukat képesek tudatosan használni, fejleszteni. A jó tanulmányi eredményekkel és magatartással érkező tanulók széles kínálatból választhatnak nekik megfelelő irányt. A felsőoktatási továbbtanulási céljaikhoz tanulmányaikban és pályaaorientációjukban megfelelő segítséget kapnak. Úgy vélem a fenti célok megvalósításához jó lehetőségekkel rendelkezik az iskola. A tantestület kezdeményezései, a különböző csoportok együttműködése, valamint a jelenlegi intézményvezetés által átadott tapasztalatok révén a célok elérhetők.

Egy több mint 330 éves intézményt vezetni megtisztelő, ugyanakkor nehéz feladat is. Tisztában vagyok vele, hogy az intézményvezető sok tekintetben egyszemélyi felelősséggel tartozik az iskoláért, de ezt nem gondolom kizárólagosnak.

Egy vezető eszköztára a szava és a személye, és ezek egymáshoz való viszonya. Ez adja a hitelességet. Egy vezető szólhat, megfogalmazhat célokat, irányokat, feddhet és dicsérhet. Meghallgathat, odafigyelhet; sugározhat és sugallhat valamit. De nem oldhat meg mindent, ha nincsenek követői. Vezetővé az tesz egy embert, hogy követik őt, az általa megfontoltan kijelölt irányt.

A Budapest II. Kerületi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium vezetését tehát, egy közös irányba történő haladásnak látom, amely irányt a nevelőtestület tagjaival együttműködve kell meghatároznunk, figyelemmel a fenntartó véleményére, a jogszabályi keretekre. Ehhez kérem támogatásukat, segítségüket.

